

ნაკადი

ფასი 2 მან.

№ 45

კვირა 12 ოქტომბერი.

1919 წ.

გაზეთი ამთავითვე გადმოვა კვირაში ერთხელ კვირაობით

დღეა-ქალაქი 12 ოქტომბერი

უკანასკნელი რევოლუციის ცნობების მიხედვით, დღით, დენიკინის ჯარი თან-

დათან ავიწროებს ბოლშევიკების რაზმებს და მიესწრაფება მოსკოვისაკენ. არა გვეგონია, მოიპოვებოდეს ისეთი სოციალისტი, რომელსაც მწუხარე პანგად არ მოესმას რუსეთის რევოლუციის განსაცდელი. დღეს ბევრი ასე მსჯელობს, დღე გათავდეს რუსეთში ეს სისხლის ღვრა და გინდ დენიკინი და გინდ ბოლშევიკები დარჩენ კვლავ გაბატონებული. ასე შეუძლია, რასაკვირველია იმსჯელოს მხოლოდ სულით მეშინინმა, თორემ განა ვინ არ იცის, რომ რუსეთის რევოლუციის დამარცხება დღეს უკვე დიდი ხანია შორის რეაქციის სრულ გამარჯვებას მოასწავებს. არაჩვეულებრივის სიმტკიცითა და ენერგიით თავგანწირვით ებრძვის რუსეთის რევოლუცია იმპერიალისტური ბურჟუაზიის ყოველი მხრიდან შემოსეულ ბრძოლებს, და ლამაზს არ დაუშვას წითელი დროშა დიდი თავისუფლების, ჩვენ არა ერთხელ გვითქვამს, რომ არ ვიზიარებთ ბოლშევიკების ტაქტიკას და პრინციპულურ მოსაზრებათ, მაგრამ უნდა ითქვას, რომ თუ დღეს ჯერ კიდევ ყველგან არ დატყვევულა საერთაშორისო ჟანდარმერიის თავაშვებული თარეში, ამაში დიდი ღვაწლი მიუძღვის ბოლშევიკებს, რომელთაც რამდენიმე წლის განმავლობაში დაიცვეს წითელი რუსეთი ყვავილობისაგან. რასაკვირველია, თვის ბრძოლაში ბოლშევიკები ხშირად დიდ შეცდომებს სჩადიან რევოლუციონერისათვის ბევრს არა საკადრის საშუალებას მიმართავენ, მაგრამ ყოველივე ამის გათვალისწინება შორიდან ადვილია, ხოლო მათთვის კი ძნელია, ვისაც ყოველ დღე ახალ-ახალ ფრონტზე უხდება ბრძოლა არსებობისა და თავისუფლების დასაცავად. თუ დენიკინი მოსკოვს შეიჭრა და კვლავ აღიმართა სამფეროვანი დროშა, ადადგინა ძველი რეჟიმი და სისხლის მორევით აავსო მისი ქუჩები, იცოდნენ ყველა ხალხს პოლიტიკურ სოციალისტებმა ჯგუფებმა, რომ რევოლუცია უმთავრესათ მათის

მეოხებით დამარცხდა. დამარცხდა იმიტომ, რომ მათ შეეძინეს უდიდესი უკმაყოფილება თვით მუშათა კლასშია. აღმართეს მათ შორის კედელი გაუგებრობისა და სიძულვილისა და ხელი შეუწყვეს მათი ძაღვების დაქუცმაცებას. თუ ბურჟუაზია სიკვდილ-სიცოცხლის ბრძოლისთვის უკანასკნელ ძალებს იკრებდა და მათ მობოლიზაციას ახდენდა, მუშათა კლასში დაწყებული უთანხმოება ასუსტებდა მათ ძალს და ფრონტს უხსნიდა უკვე განწირულ ბურჟუაზიას. ისტორიას ჰყავს თავისი ნემსი და ჩვენის ღრმა რწმენით, ისინი, ვინც დასთესა საშინელი შური და მტრობა მაშვრალთა შორის, თვით მოიმკიან სასიკვდილო მოსავალს, მაგრამ ამით საქმე ადვილად აღარ გამოსწორდება. ყველამ უნდა იცოდეს, რომ რუსეთის რევოლუციის დამარცხება, დიდ ზიანს მიაყენებს ჩვენი ქვეყნის თავისუფლებასაც და მრავალ ახალ საშინელ განსაცდელს ამოატივტივებს ჩვენი ცხოვრების ზედაპირზე...

იმედი ისტია: რომ დენიკინის მეუწყება, თუ იგი მართლაც დამყარდა, ხანგრძლივი არ იქნება და მოკლე მწარე შესვენების შემდეგ ხალხი კვლავ მიუჩენს მას თავის ადგილს. ხოლო როდესაც დენიკინის ბაზიზუზუები უღვთოდ აწამებენ რევოლუციის გირებს, ჩვენც ღრმა მოწიწებით მუხლს ვიყმითი სახელოვანი გსოვნის წინაშე და მოვუწოდებთ საქართველოს მუშათა კლასს მთელის არსებით დაეხმარონ რევოლუციას შავი რეაქციის წინააღმდეგ ბრძოლაში.

კვლევი გზით.

ამას წინაშე საქართველოს დამფუძნებელი კრების სხდომაზე ერთი შეკითხვის გამო ბ. ლეო შენგელიამ განაცხადა: „ბ-ბო, ყველა ყაჩაღი და ქურდი რომ დაეპატიმროთ, მაშინ აღმინისტრაციაში ვილა დარჩება“. ეს სიტყვები, დასაფუძნებელი კრების წევრის მიერ, წარმოთქმული, არ შეიძლება უყურადღებოდ იქნას დატოვებული. თუ ის ხალხი, რომელიც, მათის განცხადებით, საქართველოში ახალ სახელმწიფოებრივ ფორმას ჰქმნის, ასე ჰფიქრობს და მასში დარწმუნებულიც არის, აქედან, ცხადია, მხოლოდ ერთი დას-

კვნის გამოტანა შეიძლება: უნდა მოხდეს დაუყოვნებლივი გაწმენდა აღმინისტრაციისა, თუგინდ ამ გაწმენდის შემდეგ აღმინისტრაციაში არც ერთი კაცი აღარ დარჩეს, რადგან ხალხისთვის გაცილებით უკეთესია ბოროტ მზრუნველებისაგან სავსებით და მალე გაინთავისუფლოს თავი. ჩვენ არ ვფიქრობთ, რომ აღმინისტრაციის ყველა წევრი მართლაც ბოროტ-მოამქმედთა ჯგუფს ეკუთვნოდეს, მაგრამ იმაში კი ღრმად ვართ დარწმუნებული, რომ აღმინისტრაციის ბევრი წევრი, განსაკუთრებით პროვინციაში, საშინელ რიჩხვად და წრეზე-გადსულ ბოროტ-მოამქმედად მოვლინებია ხალხს. არა ხელისუფალთა და ბრძანებელთა მდგომარეობის გასამტკიცებლად, არამედ საქართველოს ახლად შობილი თავისუფლების აყვავებისა და გაძლიერებისათვის ჩვენც ხმა მალლა მოვითხოვთ ვისგანაც ჯერ არს. საჩქაროდ მოაშორონ ხალხს ჩვენი დროის დერეფნობრები, თორემ ბევრე გვიან-და იქნება. მობრძანდით სოფლებში და შეეკითხეთ ხალხს, რას ჰფიქრობს იგი ახალ აღმინისტრაციაზე და თქვენ დარწმუნდებით, რომ მის თვალში იგი არაფრით განსხვავდება ძველი პოლიციისაგან: ძველებური მექრთამეობა, ძალმომრეობა, მოქალაქის სიტყვიერი და ფიზიკური შეურაცხყოფა, აი, რასურათები გადაგვწყობათ ჩვენს პროვინციაში. ჩვენს ქვეყანას 120 დეპუტატი ჰყავს და ნათუ ამ ბატონებს სურვილი არ დაებადათ, ხალხის გულისტკივილი გაეგოთ და შემდეგ დამფუძნებელი კრებისათვის მოეხსენებიათ? თუ ყველა თავის მრევლის შემომავალს იცავს? სოციალ-დემოკრატი — სოციალ-დემოკრატს, სოციალ-ფედერალისტი — თავის ამხანაგს. სოც-რევოლუციონერი — თავისას და სხვ. ნუ თუ ეს არის ახალი ცხოვრების აშენება! დღეს, სიბინძურით აღსავსე წუთისოფელში, დიდი ზნეობრივი სიფაქიზისა და გონებრივი სიშაღლის უნდა იყოს ხალხის ყოველი წარმომადგენელი, რომელიც პირველ რიგზე ხალხის საერთო ინტერესებს აყენებდეს და შემდეგ თავის პარტიულ საქმიანობას, ბ-ბო, ხალხის განთავისუფლება დიდი წმინდა საქმეა და უნდა გულწრფელად ვსთქვათ, ამ საქმეში დიდი ღვაწლი მიუძღვის ჩვენში დღეს გაბატონებულ სოციალ-დემოკრატებს, მაგრამ ნუ დაივიწყებთ ხალხის სამსახურს მაშინ, როდესაც თბილ-თბილადგილებზე მოიკალთეთ და რბილ საფარში გინისვენებთ. თუ უწინ ხალხთან ერთად იბრძოდით, გვერდში უდევით მას კირსა და ლხინში,

დღეს როდესაც მართკლები გახდით, ამავე ხალხს დაშორდით, ზევიდან დასცქერით. მისი აღარ გესმის რა და თავსა და ქვეყანას იმით ანუგეშებთ, ხალხის დიდმა უმრავლესობამ ჩვენ მოგვცა ხმა, მაშასადამე ხალხი ჩვენ გვენდობა. ნუთუ არ იცით, როგორ ხდება ჩვენში ყოველგვარი არჩევნები, რამდენი გოგოლის „მკედარი სული“ ლებულობს მასში ღონაწილობას და როგორის სულიერის პასიობით მიდის ყუთთან თქვენი აღებრების მიერ შემინებული მოქალაქე, რომელიც დღეს კვლავ თქვენი „ქვეშევრდომი“ გამხდარა. ხომ გახსოვთ ძველ მუშაობაში ის სიბნელე, რომელიც არა მარტო ეანდარმებისა და პოლიციელების დევნაში გამოიხატებოდა, არამედ იმაშიც, თუ მთავრობის მიერ შეშინებული ხალხი როგორის მორიდებით ეკიდებოდა თქვენთან დახლოების საქმეს. დღეს თქვენც მთავრობა ხართ, გყავს შეიარაღებული ძალა და ფართო მასა, განსაკუთრებით სოფლის მცხოვრებლებისა, ეგეთივე შიშით შესცქერის თქვენს წინააღმდეგ ლაპარაკს, თუმცა ხშირად სიტყვას მართლაც, გულში იკლავს. და რომ ამ უკმაყოფილებით არ ისარგებლონ სწორედ ისეთმა პირებმა, რომლებიც დაუძინებელი მტრები არიან საქართველოს თავისუფლებისა და რევოლუციისა. თქვენ ვალდებული ხართ ამდღედ პარტიულ კორიკანობასა და ინტრიგაზე და ხალხის კეთილდღეობას გაბედულად და თავგანწირვით ემსახუროთ. თქვენ სხვებიც მივითითებენ გამეფებულ უწყობაზე, მაგრამ თქვენი ეპვი გაქვს, რომ ისინი თქვენი გაბიზრუებით თავის გაბატონებას ესწრაფვიან და ამიტომ თქვენც გაბოროტებით უბასუხებთ მათ გამოსვლებზე, მაგრამ ნუ დაივიწყებთ, რომ სიმართლეს ვერ ჩაქლავს ვერავინ, რი ტლანქი და ბინძური ფიზიკური ძალა. ეს თქვენი კარგად იცით ისტორიდან. თუ თქვენი ისტორიული მისიის პირნათლად შესრულება გნებავს, პირდაპირ, ყოველგვარი პარტიულ მოსაზრებათა გარეშე, შეხედეთ სინამდვილეს და მაშინ ბევრ რამეს ისეთ დაინახეთ, რასაც დღეს თვალზე ბინდ-გადაკრული ვერ ამჩნევთ. ყოველგვარი პარტია და ჯგუფი უნდა ენაცვლოს ხალხის კეთილდღეობას და პიროვნების განთავისუფლებას. მაგრამ თუ თქვენ ისე შეგიყვარდათ ძალა-უფლება, რომ მზად ხართ ხალხის მტარვლობა იკისროთ, მაშინ ვაი თქვენ და ვაი იმ ხალხს, რომლის მესვეურობაც ბედმა გარგუთნა.

ანაბაბისტი.

შუამავალი.

ამას წინაშე გაზეთებში გადმობეჭდილი იყო რუსეთის ცნობილი მწერლისა და საზოგადო მოღვაწის კარა-ლენკის წერილი, რომელშიაც იგი გადმოგვცემდა იმ საშინლებას, რომლითაც ხასიათდება რუსეთში დღეს გამეფებული სამოქალაქო ომი. შეუბრალებლად სჯის ორივე მხარე მოპირდაპირებს. დახოცვა, დახვრეტა, წამება, აი ხვედრი იმათი, ვინც ერთი მოპირდაპირიდან მეორეს ჟღერდება ხელში. საკვირველია, რევოლუცია მშვიდობიანი მოლაპარაკება არ არის, რომ უმსხვირპოთ დამთავრდეს, მაგრამ ის, რასაც დღეს ადვილი აქვს, პირდაპირ შემადრწმუნებელი და აღმაშფოთებელია. რუსეთის რეაქციის მეზაირალტონი კოლჩაკი და დენიკინი უღვთოდ აწამებენ რუსეთის თავგანწირულ რევოლუციონერებს, რომელთაც კვლავ მონობაში სიკოთხლეს, სახელოვანი სიკვდილი ურჩევნიათ. და ყოველი მხრიდან გარშემორტყმული სახელოვანი რევოლუციონერები ბრძოლის ველზე გმირულად ხვდებიან სიკვდილის საშინელებას, მაგრამ თუ მოლოდინს გარეშე დენიკინის ბრძოვის ჩაუვარდათ ხელში, საშინელი წამებით უნდა გამოეთხოვონ წუთისოფელს. ასეთ პირობებში, შეიძლება, ბუნებრივია, რომ კომუნისტთა წრეებშიაც თავი იჩინოს უდიდესმა გაბოროტებამ და შურისძიების გრძნობამ და თვის წამებული მსხვერპლის მაგიერ მათ სამფლობელოში დარჩენილ მოპირდაპირებზე იძიონ შური, მაგრამ ის, რაც ენატიება დენიკინის ლაშქარს, არ შეშვენის რევოლუციონერებს. დახვრეტა და წამება ცნობილი პროფესორებისა, მსწავლელებისა და პედაგოგებისა — ეს შავი და სამარცხი-ნო ლაქაა რუსეთის კომუნისტების მოღვაწეობაში. ამ ფაქტს ვერავითარი მაღალი მოსაზრება ვერ გაამართლებს. ვერც რევოლუციის ბედი და ვერც სანუკვარი მომავალი ვერ გახდება ამ მხეცობის გამმართლებელ საგნად. გვეგონა: რომ საფრანგეთის რევოლუციის შემდეგ საუკუნე ნახევარი მაინც გავიდა და ამ ხნის განმავლობაში ბევრი რამ ეცნა-ღლეთ.

მაგრამ, სჩანს, ამ მხრივ შორს არ წავსულიყართ. და თუ იმ დროს ცნობილ ქიმიკოს ლაგუზინს სასიკვდილო განაჩენი დამზიდებულად გამოუტანეს იმ რწმენით, რომ „რევოლუციისა ქიმიკოსები არ სჭირდება“, დღესაც ამავე რევოლუციის „ქეთილ დღეობისათვის“ სიკოცხლეს უსპობენ ისეთ პირებს, რომელთაც მთელი თავისი შემოქმედება, თავისი

ტინის თითოეული ზეგული ანაზღად შესწირეს მეცნიერების გაძლიერებასა და ხალხის გონებრივ და სულიერ განვითარებას. ხალხის ფართო მასაში თავაზიერებული და საზღვარ-დაუდებელი შურისძიების გაღვიძება იმ საშინელო მხეცს მოგვავსებს, რომელიც ყოველდღე თვრება ადამიანთა სისხლით, მაგრამ მის დაჰყრუებულობას კი საზღვარი არა აქვს. გინდა ხმა მალა იყვირო; ადამიანის საუკეთესო გრძნობათათვის, რევოლუციის ბუნებრივებისათვის შეაჩერეთ ეგ საშინელო შურისძიება, ნუ ათარებთ საშინელო მხეცს, თორემ ვაი იმათ, ვინც ამ გრძნობაზე ამყარებს დიდ ტრანსფორმაციას! მოგონეთ ბედი რომანტიკოსისა, მარატისა და სხვების! მაგრამ ამა ვინ გაიგონებს! ასეთი ხმა დარჩება დღევანდელ გამწვანებულ, გაბოროტებულ წითისფერულში, კბილ მღალღებლისა უდაბნოსა შინაა. იმის მაგიერ, რომ სოციალისტური პარტიები ერთმეორეს საფლავს უთხრიდნენ, მომენტი მათგან ერთობას მოითხოვს, რათა ბურჟუაზიისათვის გამაღებელი სასიცვდილო ლახვარი ისეთი ძლიერი იქნეს, რომ ერთბაშად ამოსწვას ბინძურთა ბუნავი. ჩვენ კარგად ვგეგმის კოროლენკოსა და მისი ამხანაგების გულწრფელი სურვილი და მისწრაფება, შეაჩერონ საშინელო შურისძიება და ისინი ადამიანი მხეცური განსჯისაგან, მაგრამ ვგრძნობთ, რომ შეუძლებელია მათი თავიდანვე განწირულობა, რადგან დღეს მათ არ-ვინ გაუგონებს...

რკინის გალიიდან გამოვარდნილი მხეცი ასე ადვილად არ დაჰყრუვდება...

ალ. წილი.

საპირ-ღმებო პრილოგა.

საერთოდ ყველა დარგის მუშათა ყრილობა, სად და რა პირობებში არ ხდებოდაც ის, მაინც საყურადღებოა, ვინაიდან მუშათა ყრილობის ნაყოფი არის აზრთა გაცვლა-გაშე-ვლის საშუალებით საჭირო-ბოროტო მუშათა საკითხების ამა თუ იმ სახით გადაწყვეტა მაგრამ განსაკუთრებით ყურადღების ღირსია რკინის გზის მოსამსახურეთა ყრილობა. რკინის გზის მოსამსახურეთა სხვა დარგის მოსამსახურეებზე უფრო ბევრად მომზადებული არიან, რაც გვაძლევს საშუალებას თამამად ვსთქვათ, რომ მთელი წარმოების ხელმძღვანელობა მათ შეუძლიათ.

რევოლუციის პირველ დღეებში რკინის გზის პროლეტარიატმა თვით იკისრა ადმინისტრაციის მოწესრიგება და შეიძლება აღინიშნოს, მიუხედავად საერთო არც დარგისა, მუშებმა თანდათანობით შესძლეს მისაღებ რევოლუციური წესის აღდგენა რევოლუციის განვითარების პროცესში ჩვენ ვხედავთ საქართველოში დამოუკიდებელ მუშათა მოძრაობას ბოლო მოგონიერებულმა საბჭომ და მათ მიერ შექმნილმა მთავრობამ მიიღო წესით ზევიდან დანიშვნის პრინციპი, დიდ ზომებს ღებულობდა მთავრობა, რომ მის მიერ დანიშნული პიროვნება ე. ი. ადმინისტრატორი ყოფილიყო ბატონ-ბატონი რკინის გზისა. მაგრამ საბუნებრიოდ შეიძლება ითქვას არც ისე ადვილი შეიქმნა დამოუკიდებ-

ლი მუშათა მოძრაობის მიერ შექმნილ პირობების მოსაზრა.

რკინის გზის პროლეტარიატმა ჯერ კიდევ შეინარჩუნა ზოგიერთი უფლებები, რასაც ჩვენი ღრმა რწმენით არავის დაუთმობენ, პირიქით უფრო გააფართოვებენ. მოსოციალისტო ინტელიგენციის ჰგონია, რომ ეს ყრილობა გადასცემს მთელი ძალა-უფლებას ზევიდან დანიშნულ ადმინისტრატორებს და ამნარად მიეცემა საშუალება ბ. ჩინოვნიკებს იფარფა-შონ და გამეფებული ქალის უფრო გააღრმავონ. ამაოდ ჰგონიათ, ჩვენი ღრმა რწმენით ყრილობა გაამართლებს თავის დანიშნულებას, ის დაადგება სწორ გზას და აგრედ წოდებულ დანიშნულ ადმინისტრაციებს გაუქმებს და აიღებს მთელს წარმოებას ხელში. ეს იქნება ბუნებრივი და კანონიერი ნაბიჯი, ეს მოუღებს ბოლოს რკინის გზაში გამეფებულ არც-დარგებს და წარმოების განვითარებას ჩაუყრის მკვიდრი ნიადაგი.

პლ. ოტიაძე.

ახალი აზრები.

კავშირის კრება. ამხანაგების საყურადღებოთ ვაცხადებთ, რომ სამშაბათს, 14 ოქტომბერს, ჩვენი გაზ. რედაქციაში საღამოს 7 საათზე დანიშნულია კავშირის კრება. განსახილველია ფრიად საჩქაროდ საყურადღებო საკითხები.

წევრებს ვთხოვთ დროზე გამოცხადდნენ კრებაზე.

სტუდენტთა სასაბილოს ქონების შესახებ ქალაქის გამგეობამ მისწერა თბილისის მაიორის უფროსს ასწეროზ და ჩაბაროს სახ. უნ. სტუდ. კავშირის გამგეობას, ყოფილ კაფე „კარა ლიდოს“ ქონება! რომლითაც დღემდეც სარგებლობს სტუდენტთა სასაბილო.

სტუდენტთა შუამდგომლობა. სახელმწიფო უნივერსიტეტის I სემესტრის სტუდენტობამ შუამდგომლობა აღძრა სტუდ. კავშირის გამგეობის წინაშე, რათა უკანასკნელმა იშუამდგომლოს პროფესორთა საბჭოს წინაშე ლექციები ჩიოთხებოდეს საღამოებით და არა დღით. გამგეობამ მიიღო პრინციპული, ყოველ მხრივ ასწონ-დასწონონ ეს საკითხი და თუ შესაძლებელი იქნეს იშუამდგომლონ პროფეს. საბჭოს წინაშე.

ავტომობილებით მიმოსვლა. გორიდან ცხინვალამდე ავტომობილებით სისტემატური მიმოსვლა და შედარებით აქაურ მეტრებთან იაფად.

კრება. დღეს 10 საათზე მუშათა კლუბის შენობაში შესდგება თფილისში მყოფ გამოჩინებულის საზოგადოების მკვიდრთა კულტურულ განმანათლებელ წრის გამგეობის მორიგი კრება. წევრებთან ჩსწერა გრძელდება. მსურველ შეუძლია ჩაეწეროს აქ (მიხეილოვის ქ. 65).

შეგარდენთა საზოგადოება. ქუთაისში დაარსდა „შეგარდენთა“ სა-

ბეჭედი.

მე სილამაზის ბაღნარი ვარ, — ელადის ქალი; — სადაც ჰყვავის თეთრი ვარდის მტყვევნი ბუჩქნარი...

და ვულის კარი, ღია არი, ნაზი, ბავ — ლალი; სასიყვარულო აქა ჯდრის ნაქარგი ქნარი.

მაღი ჰაბუკო! და დახიე ფარდა — ქსოვილი... ახილე. — შეგის აქ როგორ ჰქრის საამო სიო;

მოსწყვიტე ჩემს სულს — ნეტარ ვენახს — ტურფა ყვავილი, და აღისრულე, კაცო მურაზი — სააღერსიო...

დასტკი სულიყო!... თორემ... შემდეგ სხვა მოვა ვაგი; იგი დაიქერს შენსა ალაგს — უცხო სტუმარი...

რომ შენებრ, ისიც, დევწა ცეცხლში — უფრო გიჟაყი; ვტანჯო, დაფერფლო, — კონათ ცვლაში — წუთისა „ქმარა“.

გელი... — ბროლ-მკერდა — მოსახვეწად, ჰეტერა მტრფობი! ჰა, სარეკლი, იით წწული, ჰანგებ-ციური;

გეყო მორცხვობა! სასიკაცხლო გრძნობათა მთრობი, — ნულარა მტანჯავ!... მო... დაგატკობს მნათი-მზიური!...

ს. გრძნობილელი

ზოგადდება. არჩეულ იქმნა გამგეობა და საბჭო.

უმაღლეს დაწყებითი საწავლე-ბელი. გომის თემში და საწირეში მდგომარე სამოსწავლო წლიდან გაიხსნა უმაღლესი დაწყებითი სასწავლებელი.

მასწავლებელი.

მეტად საშინელი და თავზარამცემი ამბავი მომივიდა სოფლიდან. წითისოფელს გამოსასლმებია ნორჩი ახალგაზრდა, რომლის გული ზღაბიყო, დაუშვრეტელი, წყარო სიმშვენიერისა, როცა მაგონდება მისი მუდამ ხალისიანი მომღიძვარი ხატება — გული ბოლმან-ნაღვლით მეცხება და ვერ წარმომიდგენია თუ შესძლებია ოდესმე დადუმდეს მისი მეტყველი ენა... მაგრამ ვაი რომ უნდა სინამდვილე ყურში ჩაშურჩულდეს: მოკლესო... აგ-აგ-აგ-აგ, მხეცურად მოკლესო. უწყალო ბედო! ნუ თუ ისე გაუმძაბარი და დაუნდობელია შენი მე, რომ ვერ გამოფიქრებდი აურაცხელი მსხერპლით და დღითი დღე ხელიდან გეტაცებ საუკეთესო სულის მესაიდუმლო, მეგობარებს? უწყალო ბედო! ნუ თუ ისე დაეინდი და დაეცი, რომ ღეშად, გაუმძაბარ სევადა იქეც? სად? სად? სად შეაფაროს თავი? ირგვლივ და ყვეოგან შავი სიკვდილი დაისინებს. ყოველივე თრთის მის წინაშე, როდემდის უნდა ვიცალოთ სისხლიდან? როდემდის? მუხთალო ბედო გვიპასუხე? ვასო იმნაძე მოკლეს, როცა საღამოს, მოქანცული დღიური შრომით, სახლში მიეშურებოდა, უღარდელად მხიარულად — ვილაც უხეში ადამიანის ხელიდან იქმნა ტყვიით განგმირული. მეგობარო! შენი ახალგაზრდა, ნორჩი გული სამოუამოდ დაიფერფლა, ცივი მიწის საკუთრებად აქცა. მაგრამ მეგობარო რა ვუთხრა შენ მოხუცს შობილებს, რით ვანუგეშო მამიშენის ქალარა? რით? მიპასუხე მეგობარო. რად სდუმარ, შენ ხომ მუდამ გიყვარდა ლაპარაკი? — მაშ რად გაჩუმდებოდა მეგობარო!... ძვირფასო ვასო შენი ხსოვნა მუდამ იცის კრავნებს ჩემ გულში — მაგრამ ვაი რომ ეს ძლიერი ცოტა შეგება შენი მოკეთეთათვის. განისვენე მშვიდად საყვარლო მეგობარო და დაიბახსოვნე, რომ ეს არის საშინელი დღაღი, რად მიგვატოვე? რად?

საშა ბარამიძე.

შეგარდენთა საზოგადოება.

ერთხელ, — ერთხელ კი არა, ხშირად ყოველთვის და მუდამ ამხანაგ, ნაცნობი, ჩემი გულის მესაიდუმლო მეგობარ; მეგობარ თითქო, რაც მე მიწოდდა, ყველაფერს ის, ანგარიშს გაუწევდა, რადგანაც სახის გამომეტყველება მომეწონებოდა ხოლმე, ამ გვარად სასიამოვნო სიცილის და მეგობრული სიტყვების შემდეგ ჩემს ალფორთვანებს საზღვარი არ ჰქონდა და ეხლა... როდესაც ამგვარ ვინმეს შევხვდები!... დიხ, ეხლაც შეგარდება ის პროცესი, მეორდება მაგრამ შედარებით მკრთალად, შეუმჩნევლად, რადგანაც მწარე გამოცდილებით ვიცი გემო ამგვარი დანდობის. და... ეხლა უფროთხილდები და ეს გაფრთხილება ხშირად სისრულეში მომყავს. თუმცა ამგვარი გაფრთხილების სრულიად სისრულეში მოყვანა, ჩემ სულის აზიანებს... და ამგვარად იმავე ცეცხლზე მდებარე ტფაში ვიწვი, ვიწვი შედარებით ნაკლებად და ვდნები გაცილებით მეტად. და ყველა, ეს ხდება ცხოვრების უსამართლო წესების გამო!

II.

ჩემთვის ბავშობა, როგორც ასეთი, არ არსებობდა, არ არსებობდა! და ვიქებდი სულის მეგობარს, თანამგობრეველს (ჩემი შენეულებით) ადამიანს, როგორც ასეთს. და ეს დღემდის ვერსად ვპოვე, და შემდეგ შიაც, როგორც ვიცი, ასე გასტანს. გასტანს!

და გავყვები მეც უბედურთა ბილიკებს, და!... ამ ბილიკთა შორის სიარულში, ჩემივე ხელით ჩამოვრეკავ ჩემი უკანასკნელი ტანჯვის ცხოვრების სამრევლოდან უკანასკნელ ზარს შავი ცხოვრებისას, შავი დამალი ცხოვრებისას! და მაშინ იხარეთ, და იხარონ შავი ცხოვრების შეილებმა და ჩამომავლობამ.

III.

მახსოვს, ხუთი, ექვსი წლის წინად, როდესაც ცხოვრების ქაობში ვეცდებო, არსიდან მშველელი არ სჩანდა.

რა უნდა მექნა, დიდს სულიერს უმკაყოფილებს თუმც არ განიცდიდი, მაგრამ ადამიანურ ცხოვრების ნიშნის კარანხა, ყურში რაღაც იმედის სიტყვები წამჩურჩულია, ჭდა ამ ჩურჩულმა უკანასკნელი ღონე მომაკრებია, რომ პატარობიდან ნაცნობ მეზღვაურთა შეგირდებისაგან გავშურებოდი. და ეს ასეც მოხდა, რო-

გორც იყო ძალიან გვირგვინი, მა მოგვარდნა...

ალფორთვანებით შეხედენ. ერთხელ, როდესაც ვაიგეს, რომ ცხოვრების ქაობიდან ჩემი ძალით გამოქცეული ისევ სისოვლეს განიცდიდი. შემდეგი სიტყვებით გამიბასწმინდენ: არა ღირს ყოფნა, სადაც კაცი ვირისაგან არ განიარჩევა. მე ცოტა შევეფიქრანდი და ვსთქვი: ნუ თუ კაცი და ვირი სიცილს ერთნაირად არ ეტრფიან, და სიკვდილს ერთნაირად არ მიესალმებიან? და შემდეგ დავეთანხმე. კაცი ვირისგან აუცილებლად უნდა განიარჩეოდეს და თუ ეს არ არის, მაშინ სიკვდილი სჯობია-თქო და ეს სიტყვები გულში ჩავიმარხე. ამ სიტყვების შემდეგ ამხანაგებმა განმეორებით მითხრეს: ვირებს ადამიანებთან არავითარი კავშირი არა აქვთ, და თუ ერთხელ, ორჯელ ბაოხს გაუწოდებ და აღარ მოგშორდება, ამ შემთხვევაში, ადამიანი თვითონ უნდა გაშორდეს და ახლოს აღარ გაეკაროს. ამ სიტყვების თქმა და ყველა ამხანაგებისგან ჩემი მარტო დატოვება ერთი იქნა. ვეღარ წარმოვიდგინე რაში იყო საქმე, მაგრამ ხანგრძლივი ფიქრის შემდეგ და შემთხვევით მათთან შეხვედრამ დამიმტკიცა, თუ ის ვირი ვინ იყო, რომელზედაც ორჯერ თუ სამჯერ მე საუბრენ. რას ვიზამდი, ცხოვრების შორი-ახლო სიარულში, მის ქაობიდან თავდასწრული გავშრი, ტალახი გავიცალე. ცხოვრების საიდუმლოების ჩაყვითლებულ წიგნს ბრწყალები ჩავავლე, რომ შავი დამაალი გრძნობები გამომეძღვანებია. ამ დროს მეზღვაურთა შეგირდები, მეზღვაურებათ ქმნილები, ჩემს კარებზე აკაკუნებენ, დიდი ამბით მესალმებიან და მათ ჩემდამი კეთილშობილურ განწყობილებას საზღვარი არა აქვს... არ ვიცი რამდენად მაგრამ... მე კი ყველაფერი კარგად მახსოვს მხოლოდ განგებ ვიწვევ. მახსოვს ისე, როგორც მახსოვარ დღეს შენ. და ეს ხსოვნა, ერთგვარ სიმბატას და ხშირად ხარხარსაც იწვევს ჩემში...

IV.

ეხლა, ამ მოკლე ხანში, რაღაც შემთხვევით (წყველი იყოს იგი შემთხვევა!) ვილაც ახალგაზრდა მოხუცმა გადამიშალა ჩემი მუდმივი კვენისის საგნის და საიდუმლოების სურათი, სრულიად მოულოდნელად, რამაც ჩემს სულში მეგობრის ძეგლის იდეა უზრუნველყო და შემეფარდა ეს მეტის მეტად ექსპანსიური პიროვნება, მაგრამ ხსენებულ განვლილ წელთა სურათი განმეორდა აქაც, რამაც ჩემში ხარხარი არა მაგრამ ოდნავი ღიმილი კი გამოიწვია და ვთქვი: არ არის, არსად რასაც ეძებს ადამიანი გაწყდა ძაფიც, გავშორდით ერთმანეთს...

V.

არ ვიცი რას ნიშნავს, გაწყვეტილი ძაფი, როდესაც შეგირდებისგან მიიწვეს, რომელიც არ მომხდარა ჩემს არსებაში. შეგირდების პროცესი იწყება და ბოლო არა სჩანს. სჯობს სიკვდილი მეამაყის, სანამ თანამოაზრის, თანამგობრე ბელს ნახავდე და მასთან დატკობის ნაცვლად სიმწარეს განიცდიდე.

გიორგი ს.

მუშათა მოძრაობის პარტია

დღეს მთელი ჩვენი ურბანული ევროპისკენ არის მიპყრობილი, ექიდან მოველით, ახალ ცნობებს, საიმედო ხმებს.

მუშათა კლასი ის დიდ მზადებაშია, გაფიცვები თანდათანობით ძლიერდებიან, ჯერ-ჯერობით როგორც საქ. დევ. სააგენტო გადმოგვცემს, გერმანიაში ნახარზე მომუშავე მუშები ემზადებიან დიდ გაფიცვისათვის.

ინგლისში კი რკინის გზის მუშების გაფიცვები მთავრობის გამარჯვებით დამთავრდა, მაგრამ მარტო ამით არ ამოიწურება მუშების მოძრაობა ევროპაში, სხვადასხვა კუთხეებში ხდება და ეწყობა დიდი გაფიცვები ორგანიზაციულად.

აგრეთვე ამერიკაში დაიწყო ფოლადის ჩამომსხმელ მუშების გაფიცვები, რომლის რიცხვი 284,000 კაცს აღემატება. გაფიცულებს დღითი დღე ემატება.

დიდი ძალები ამხანაგების, როგორც ირკვევა ამას ხელმძღვანელობს პროფესიონალური კავშირები.

მუშათა კლასი საქმით მზა არის ევროპაში თავის ცხოვრების განახლების შესაქმნელად, რასაც მოწმობს ათი გახუტებითი ბრძოლა ბურჟუაზიასთან გაფიცვების და სხვა საშუალებებით. რაც შეეხება რუსეთში კი მუშათა კლასი მთელი თავის ძალით და ღონით იბრძვის რეაქციის წინააღმდეგ. აღმოსავლეთ-დასავლეთის ფრონტები, სხვა რევოლუციური მუშებით, თავდადებით იბრძვიან იგინი სოციალისტურ იდეებისათვის, მათ აღარაფერი კომპრომისები ღარ სწამთ მსუქან კლასებთან.

ზოგიერთ შემთხვევაზე ჯგუფებს ზრდად აქვთ პირდაპირი კავშირი პარტიის ბოლომდე რუსეთთან. გალითი ბერლინის რადიკალურმა აბქომ მიიღო რევოლუციური საბჭოთა რუსეთთან მოლაპარაკების, რაც ეხება ევროპიელ მუშებს იგინი ოლმევიები არ არიან. მაგრამ, აინც დიდი სიმბატიით უყურებენ ოლმევიების ზოგიერთ ნაბიჯებს. გინი უფრო შრომის კონფერენციის ქვერები არიან, ე. ი. სინდიკალისტები, მუშათა მოძრაობა ევროპაში როგორც ირკვევა დღითი დღე მწვავე ხასიათს ღებულობს.

ს მ უ ლ ა დ

(ზოგადი შთაბეჭდილებანი)

6.

ჩვენ არას ვიტყვით საქართველოს სხვა პოლიტიკურ პარტიების მუშაობის შესახებ სოფლად, რადგან მათ თითქმის არც უწარმოებობთ ასეთი მუშაობა და თუ ზოგიერთ შემთხვევაში მათ ქონდათ შედეგები, წამდარიყვნენ ხალხის წინაშე — აველთვის დაბრკელებული რჩებოვნ.

ამ შემთხვევაში შეიძლება განსაუხრობდეს როდეს თამაშობდნენ ქარ-

თველ ფედერალისტთა პარტია, ჯერ კიდევ თვისი ვაჟენის დღეებიდან ეს პარტია ხმა მალა პლატფორმა რომ ისინი მოწოდებდნენ არიან იხსნა „გლეხური საბარათელო“ მუდამ, ყოველივენი. თითქმის მათი მოქმედების გეზი შეხამებული იყო გლეხის ყოფა-ცხოვრებასთან, მის რთულ პოლიტიკურ სიტუაციასთან. მაგრამ მიუხედავად ამისა ამ პარტიას არავითარი ნიშნობილი როლი არ უთამაშია საქართველოს სახელმწიფოებრივ ორგანიზაციის შექმნაში, რომლის მთელი სიძლიერე მის შემადგენელ ელემენტების უარაღვლესობაში, გლეხებში უნდა აყვებ. ამ მოვლენის ასხნა შეიძლება ირა ხალხის შეუგნებლობით, არა რაიმე სხვა მიზეზებით, რომელსაც ხშირად მოიშველდებიან ხოლმე ფედერალისტები, არამედ მათი მოქმედების უტაქტობით, მათ უნერგობით, ცნობილია რომ ფედერალისტთა პარტია გამოდიოდა იცის და „მგზნებარე“ მოწოდებებით გასვლა ხალხში მხოლოდ მაშინ, როცა საჭიროებს ან დამუფუნებელი კრების წევრობის პოზიციას, ან სხვა რაიმე მაღალ თანამდებობის ადგილას. მაშინ ხშირად შეხედებით თვით მიუვალ სოფელშიაც მათ პროპაგანდისტებს, რომლებიც ვინ იცის რას არ პირდებიან ხალხს. რა ნატერის და ოცნების ფრთებით ასხმულნი არ მიეძინებიან საღდაც ზღაპრულ ქვეყნის ნათესადგურში, რომელსაც მეცნიერება სოციალიზმს უწოდებს. დიდს მოძრაობას და ძალთა მობოლიზაციას განიცდის ამ დროს ფედერალისტთა პარტია. დიდიდან პატარამდე (მაგალითად მინისტრიდან — მოწვევამდე, როგორც დამუფუნებელ კრების არჩევნების დროს) მიეშურებიან იქ საცა „მამრალნი და ტვირთ-მძიმენი ძლიერ უღელქვეშ მოქცეულნი გინაგან და უხმომდნენ მებრძოლებს შეწყალებისკენ“. რომ ცოტათი მაინც შეუმსუბუქონ „მძიმე იარები“.

ჩვენში გლეხობა ცნობილია, როგორც კულტურულად ძლიერ დაბალი დონაზე მყოფი, რომელიც ჯერ კიდევ საშუალო საუკუნოების უაზრო „საკენკები“ იკვებება და რა გასაკვირია. რომ „მოაჯადოვოს“ ასეთმა გრძნობით და სილამაზით აღსავსე სიტყვებში. მის გინებას ვერც კი წარმოუდგენია იმის მხავე. ი რამ რასაც სოფელს პროპაგანდისტი ჩასჩინებს და უნებურად ხდება მისი მსხვერპლი. განსაკუთრებით ხშირია ასეთი შემთხვევა ქართლში.

ხალხს სრულიად წარმოუდგენია არ აქვთ ელემენტარული ცნებები და ისინი კი მაღალ-მაღალი აფორიზმებით მიმართავენ, თითქმის, სავსებით შეუგნებელ ხალხს და, გადაშენებული არ იქნება, თუ კიტყვით „ბრბოს“.

ქართლში მაგალითად ყოველად შეუძლებელია ქალი კრებაზე დაესწას, ის არ ითვლება მოქალაქედ, რომ შეეკითხოთ გლეხს, რატომ ხდება ეს? ის გიპასუხებს: რომ ქალი გაუჩენია ღმერთს ემსახუროს, როგორც მონა-მორჩილმა ქმარს. ისინი მოვლენი არიან, როგორც პირუტყვებმა, მომავალ თაობის აღზრდის შესახებ იზრუნოს და სხვა რამ მისთვის დაბეზულია. აი ასეთი შეუგნებელ მასაში ეწვევიან აგიტაცია-პროპაგანდას, ერთი მხარის კიცხვა გინებას ჩვენი „ოლი-

ტიკური პარტიები, რომლებშიაც ფედერალისტები, ამგვარ საქმეებში ყველაზე უფრო ცნობილი და მოხერხებული არიან. გათავდება არ ჩვენებიც, გაიარს დაპირებანიც. კვლავ ჩამოვარდება „მყუდრო“ ცხოვრება და ამ სიმშვიდეში, ამ იდუმალეზაში ვინ იცის რამდენი ობობა აპაშს თავის ქსელს. რომ დაღლილის ისედაც აფორიაქებულ-შეწუხებული ცხოვრება ხალხისა და არც ერთ პოლიტიკურ პარტიას არ მოსვლია აზრად (თუმცა საჭიროების დროს ხშირად დაპირდა, ჩვენც ძლიერ ხლირად ვიყავით ამის მოწმე) წავიდნენ სოფლად. მიუტანონ ხალხს გაზეთები, წაუკითხონ, მისცეს მას განმარტება, დარიგება.

ეს მათთვის ძნელი არ იქნება და ხალხისათვის კი ძლიერ საჭირო და სასარგებლო. ბევრ სოფელში არც კი იცის რომელ სახელმწიფოში ცხოვრობს (იქნებ მკითხველს ეს გაუკვირდეს, მაგრამ რომ ინებდეს და ერთხელ მაინც ესტუმრებოდეს მრავალტანჯულ მივარდნილ კუთხეს ამაში უსათუოდ დამერწმუნებიან).

ერთ-ერთ სოფელში, მოგზაურობის დროს, ერთი გლეხი მეუბნება: „შენა ქირიმე მიოხარი იი ჩვენი ხელწიფე ყორანია, რუსეთის ხელწიფეს რო ჩამოშორდაო როგორი კაციაო“. ასეთი მაგალითები მრავალია. მაგრამ ვინ არის რომ პასუხი გასცეს ხალხის გულიდან აღმოკვნილი კითხვებს. მაგისტრის ვის სცალია. განა „დღეა-ქალაქის“ ჟრიაბული არ სჯობს სოფლის მყუდრო ყოფას? მაშ რის ინტელიგენცია იქნებოდა რომ მიშველდებოდა თავის მოძმეებს, სოფლელებს. ამა მამართეთ სიტყვით როგორი ქებათა ქება შესხან იმ მრავალტანჯულ რუსების „ნაროდნიკებს“, რომელთაც დღეში იყო მსვლელობა ხალხში (АШД-деніе въ народу). რომელნიც არ იხრიდნენ ქედს საშინალების წინაშე და მიოდნენ სოფლად, რომ სინათლის სხივებით გაეშუქებიათ გლეხის ბნელი საკანიც, რომ ისინიც დამწვარ-ღამეულიყვნენ გლეხის ყოფით, მათაც ესვათ ხალხის მწარე ფილაო. და სწორედ ისინი იყვნენ ხალხის ნება და რევოლუციონერები და არა ჩვენებური „მოსოციალისტო ინტელიგენცია“, რომელთაც ხალხი ენაზე კიღია და მისი ინტერესები კი ფეხებზე (როგორც ერთხელ ემაქმა „საქართველოელთ“ უთხრა). მაშ რა გასაკვირი იქნება ამ დღეს ხალხი სრულიად ჩამოშორდა მის დამღუპველ პოლიტიკურ პარტიას. მაგრამ ვაი რომ არც ძალია შესწევს თვით გასწაღდოს ნარ ეკლიანი გზა და მომავლის პრესპექტივები მისთვის კვლავინდებურად შავი ბურუსით არი მოცული. მაგრამ ვიმედოვნებთ რომ უიადლობა მხოლოდ დროებითია, წარმავალია, რომ იფიქრებს ხალხის თვით შეგნება და უაპეკოთ, დაუკოუკიდებელს გზით გაექანება თავისუფლების და სიყვარულის მშვიდ ტაძრისკენ.

ალ. ბარამიძე.

ტ ა ქ ი მ ა.

(დასასრული იხ. „ახ. ნაქ.“ № 44)

ჩვენი ტაქტიკური მოქმედება უნდა წარმოადგენდეს ერთ განუწყვეტელ

სერიას; განვითარება მუდმივი სუფი-სა, ბრძოლა, რევოლუცია.

ამ განუწყვეტელი სერიის მომენტებში შეიძლება სხვადასხვა სახე მიიღოს, როგორც მაგ, სახე ზრდა-განდის, აგიტაციის, ბოიკოტის, ს-ბოტაჟის, გადასახადების და სამხედრო ბეგრის უარყოფის, ინდივიდუალური აქტივის, გაფიცვების აგრესიის და სოფთაბოიკ აჯანყების, დემონსტრაციების, ადგილობრივი გამოსვლის გამაგ-ხადების, აქროთა გაფიცვის და ს-ციალურ რევოლუციის.

ყველა ამ ბრძოლის სახსრების მხარეგელი გლეხთა და მუშათა, სოფ-ლისა და ქალაქის მამრადთა სინდიკა-ტების, რომელთა შექმნა და გაძლიერება სოციალისტური მოქმედების პირველი მოვალეობა და ნაბიჯია პროპაგანდასთან და აგიტაციასთან ერთად.

ზრდაგანდის იდეისა ყოველთვის მოქმედების დასწავისათა აგიტაცია, ხში-რად საჭიროა ზრდაგანდისთვის გზის გასასწავლად; ის საჭიროა აგრეთვე მაშინ, როცა იდეა იმდენად გამაგრდა და გაძლიერდა, რომ შესაძლებელია იდეიდან მოქმედებაზე გადასვლა.

ვისაც უნდა თავისუფლებისა და მის უფლების მოპოვება, ის ყოვე-ლის უმაღლესი ინდივიდისა და მასის მ-ბრძოლა სუფის განვითარებას უნდა სდევნებდეს. უნდა სცდილობდეს მათი გუფიდან აღმოფხვრას ზოგიცის შიში და კანონისა და სხედეშიფის ფე-ტაშიზმი. მათ მაგიერ კი მათ გულ-ში უნდა უნერვიდეს განუბრე თეთ-მყოფარებას და დიქსებას, აზრანე-ბის თავისუფლებას და გაბედულებას, მოქმედების დამოუკიდებლობას, სუფი-რი ძაღის შეგნებას და სარეფოლუციო ინდივიტის, რადგანაც ყველასთვის ცხადია, რომ მონაზი გუფით და სუ-ფით თავისუფლებას უკუდე და წმად-ტაძრს ვერ აღაგებენ.

ასეთია პირობები თავისუფლების განხორციელების შექმნისა.

მუშათა მოძრაობა მრავალ სხვა-დასხვა სახეობა? ის ხან ადგილო-ბრივი და სუსტია, ხანაც ფართი და ძლიერი და ამის შესაფერ სახესაც ღებულობს ხოლმე.

ის ხან ბოიკოტში გამოიხატება, ბოიკოტი შეიძლება იყოს ზრდაგან-ეს ბოიკოტის ობიექტის ხაზოვა-დობრივ ურთიერთობიდან გამოირი-ხვას ნიშნავს; ხან კიდევ აზანადა-ზარი, რომელიც იხმარება წარმოე-ბის ნიადაგზე — საქანდის „დადა-ვით“.

თუ საქონელი აღნიშნულია ორ-განიზაციის „დალით“ ეს იმას ნიშ-ნავს, რომ მისი პატრონი თავის მუშებ შედარებით კარგად ეპყრობა, პროფესიონალურ ორგანიზაციების დადგენილებებს აქმაყოფილებს, თუ რომელიმე მეპატრონე არღვევს პი-რობებს, მის საქონელს დალი არა აქვს და ეს იმას ნიშნავს რომ მისი ქარხანა, ფაბრიკა თუ სახელოსნო ბოიკოტ ქვეშ არის ცნობილი და მისი საქონელიც არ უნდა იქმნას ყიდული.

ხანაც და განსაკუთრებით იქ, სა-დაც მუშათა პარტია-ჯგუფს უხდება მოქმედება და პირდაპირი გაშლილი ბრძოლა შეუძლებელია, ასეთ პირო-ბებში მუშები მიმართავენ ხოლმე გვრედ წოდებულ — საბოტაჟს, რომ-

ლის შინაარსიც იმაში გამოიხატება რომ მუშები ქვეშ მოქალაქისა-ც უდი საშუალო ქვეშ მოქალაქისა-ც მუშაობენ. ეს სახსარი ბრძოლისა უფ-რო ხშირად სამეურნეო წარმოებაში იხმარება ხოლმე.

მხოლოდ რაც შეეხება გაფიცვას, ის ისეთი სპეციალური სახსარია ბრძოლისა, რომელიც ყველაზე ხში-რად იხმარება ხოლმე, რადგან ის ბუნებრივად გამოძინარეობს მუშა-თა ყოველდღიურ საჭიროებისაგან. სტატისტიკა ამტკიცებს, რომ გახში-რება გაფიცვებისა და გაძლიერება მუშათა კლასის თვითშეგნებასა ორი პარალელური მოვლენია. გაფიცვა გამაფიქრებელია მუშათა კლასობრივი ინსტიტუტის, ის მიხედავს ორგანიზა-ციების შექმნისა, აღმზრდელობა მუშათა კლასის კანცტადთან საბრძოლველად წარმოების ნიადაგზე; ის წარადგამს გაუმჯობესებას მომავლის საუკეთესო და უფრო ხელსაყრელი სახსარია. გა-ფიცვა მუშათა უფლების გზიარა და კანცტადის ადგილია.

სადაც კი მუშათა კლასი განვითა-რებულია და წვლომამდგურულია სე-რიოზული პროფესიონალური ორ-განიზაციებით. ყოველ გაფიცვას ს-ერთო გაფიცვისაგან აღტფილება და ტუნდენცია ეტყობა და ამიტომ გაფი-ცვის აქეთვე განვითარდება უნდა შეადგენდეს პრაქტიკულ მიზანს შე-გნებული რევოლუციონერისათვის. ხშირად ისიც კი მომხდარა და შეიძ-ლება მოხდეს, რომ ადგილობრივი გაფიცვა გაიდას მიხედავს ადგილობრივ გამოსვლის გამაგრებას.

როგორც ყოველი გაფიცვა მიილ-ტვის საერთო გაფიცვა-საკენ, აგრე-თვე ყოველი საერთო გაფიცვა რაინას ღოდივით სოციალურ რევოლუციისკენ მიესწავება. საერთო გაფიცვა ეს ისე-თი სახსარია ბრძოლისა, რომელიც ახდენს მტრის ძაღის დემობილიზაციას და ამით კი ტხას უხსნის სოციალურ რევოლუციას, რომელიც ორი მო-მენტით ხასიათდება:

1) დაზრდვა სახელმწიფოსა და კან-ტაღისათა ექსპროპრიაციას, 2) დამარე-ბა ახალი წესწობილებას — გამოსი-მისა.

მაგრამ რაც შეეხება სარეფოლი-ციო აქტივს, აქტივის ინდივიდუალურ და კოლექტიური აჯანყების, მათი სისტემატიზაცია ძალიან ძნელია, რადგან ისინი წარმადგენენ სახსრებს ზარტყანულა ბრძოლისა, რომელიც ადგილობრივი პირობების და საზო-გადო სარეფოლიუციო ტაქტიკის მიხედვით იხმარებიან სარეფოლიუციო მოქმედ ჯგუფთა მიერ.

რევოლუცია ცხოვრებისთვის ბრძო-ლა. ფორმა რომელსაც ეს ბრძოლა იღებს სხვადასხვა გვარია, მაგრამ ის ყველგან შემონახსნენ სამ მომენტი-საგან შესდგება: განვითარება მეტრ-ძელი სულისა, ბრძოლა, რევოლიუ-ცია.

სადაც მუშა, სადაც მუშათა ბრძოლა სწამრებას, ჩვენა ადგილი აქა. რის-თვისაც უნდა ბრძოდას მუშათა კლასი, ჩვენა მოვალეობაა ბრძოლაში ჩარევა მოსახმარებლად ბრძოლის ორგანიზა-მოსაყვანად, ან თვით ბრძოლის შეტე-ბის გამოსაყვავად, ჩვენა დროა მუდ-მივ რევოლუციისკენ უნდა იქვედეს მებრძოლ მამრალ ხალხს, ის ტქუწ-ვერეა რევოლუციის უნდა წარმად-გენდეს.

პ რ ა კ ტ ი კ ა

ჩვენი ტაქტიკის ძალი ჩვენი საქმე იდეალისთვის ბრძოლა და ამ იდეალისთვის ბრძოლის საჭიროების ჩანერგვა ხალხის გულში; მაგრამ ეს იმას არ ნიშნავს, რომ სანამ რევოლუციის ცეცხლი არ აინთება და სანამ არსებული წესწყობილების დანგრევას ვერ მოვახერხებთ, ყოველ დღიურ ბრძოლაში მონაწილეობას არ მივიღებდეთ პირიქით, ყოველ დღიურ ბრძოლაში ჩვენ მსურავლე მივიღებთ და ვცდებით ერთი მხრით ავანთოთ, გავაფართოვოთ და გავაღრმავოთ სარევოლიუციო ცეცხლი, მეორე მხრივ კი წამოვაცენებთ და მხარს დაუჭერთ ყოველ იმ მოთხოვნა-ნიშნებს სოფლებში და ქალაქებში, რომელნიც ხელს უწყობენ მავნარო ხალხის სარევოლიუციო აღზრდას და მის მდგომარეობის გაუმჯობესებას, ჩვენ ყოველთვის გარკვევით აღვნიშნავთ იმ აზრს, რომ ბურჟუაზიულ წესწყობაში უფრო კარგად გაუმჯობესება — დროებით გაუმჯობესებას და რომ სამდღიო რადიკალური გაუმჯობესება დაზარალებულ ბედის და მდგომარეობის მოხდად სოციალური განხორციელების დროს შეიძლება.

ამ ბრძოლაში, რასაკვირველია, ჩვენ პრაქტიკული მოსაზრებით ვიხელმძღვანელებთ. ჩვენი პრაქტიკული მოსაზრება კი იმაში მდგომარეობს, რომ მაშინ სისხლის კეჭობა და სისხლის მიზანს.

ცხადია, მაგ, თუ უბრალო გაფიცვა სწარმოვს, მას ჩვენ მიზნით სოციალურ რევოლუციას ვერ დაუხმავთ, იგი უმთავრესად პალიატივთა მოსაპოვებელი სახარია მაგრამ, პრაქტიკული მოსაზრებით შეგვიძლიან ვეცადოთ გავაფართოვოთ გაფიცვა, გავზარდოთ ის ადგილობრივ საყოველთაო გაფიცვად.

მაშინ კი, რადგან ბრძოლის სისხლის გაფართოვება, უფრო რადიკალური იქნება თვით ბრძოლის მიზნის გაფართოვება.

ადგილობრივი საყოველთაო გაფიცვა შეიძლება კიდევ გაფართოვებული იქნას, მაშინ კი რევოლუციის პირობები იქნება და ამიტომ მაღალია მატყვას და საბოლოო მიზნის წინ წამოყენება უფროდ პრაქტიკულ ზომად სდება. ერთი სიტყვით, სისხლის სიძაფრის და მოთხოვნების რაოდენობის ზრდას სრული ზარდახრი ბრძოლად გადასვლა უნდა ასწავლდეს.

ჩვენი აზრით დღეს დასახული მიზნის განხორციელების უმთავრესი დაბრკოლება სუბიექტური ხასიათისაა, რომელიც გამოიხატება ხალხის და ინდივიდის მოუზნებლობაში, რომლის დაძლევა შეიძლება, როგორც ზემოთ ვთქვით ხალხის გულში იდეალისთვის ბრძოლის საჭიროების ჩანერგვით და ყოველ შესაფერ შემთხვევაში მის განსახორციელებლად ბრძოლის დაწყებით.

ჩვენ არ გვწამს ისეთი მინიმუმი, რომელიც ჩვენი დროისთვის მაქსიმუმად არის დასახული, რადგან ეს დამოკიდებულია იმ სახსრებზე, რომელნიც მის განსახორციელებლად იმარბიან ის მოთხოვნები, რომელიც მაქსიმუმად ითვლება ერთ პირობებში, შეიძლება მინიმუმად გახდეს სხვა პირობებში. აგრეთვე, ერთი მოთხოვნის შეიძლება მაქსიმუმად იყოს ერთი სახისათვის მეორესათვის კი — მინიმუმი.

არც მეცნიერული, არც ლოგიკური და არც პრაქტიკული მოვალეობად არ მიგვაჩნია ჩვენ საზღვრები დაუდოთ რეკლამაციას.

არც უფრო დიდურ ბრძოლაში მიგვაჩნია შესაძლებელი მაქსიმალურად დასახულ მიზნების აღება, რადგან, როგორც უკვე აღვნიშნეთ, ჩვენ ყოველთვის უნდა ვეცადოთ გავაფართოვოთ და გავაღრმავოთ ყოველი მოძრაობა მისი სახსრების მხრივ და მაშასადამე მისი პრაქტიკული მიზნების მხრივაც.

მისწავლის დადგენა, — ხალხის და მისი მისწავლებათა შეზღუდვა და შეზღუდვა. ეს კი ჩვენი საქმე არ არის! ეს მხოლოდ ბურჟუაზიის საქმეა; ამას მოითხოვს მხოლოდ მისი ინტერესები და მიტომ იგი იზრუნებს და ეცდება ამისთვის.

ჩვენ კი, ჩვენ ყოველ დღიურ ბრძოლაში ვსარგებლობთ (და ვხელმძღვანელობთ) შემდეგი საზოგადო სოციალისტური დირექტივებით:

სრული უფლება მიწაზე ყველა მშრომელისთვის, ვინც თავის ოფლითა რწყავს მიწას და ვინც ამითა სცხოვრობს; სოციალიზაცია მიწისა, როგორც საკუთრების ისე მოხმარების მხრივ.

უფლება მთელი საზოგადოებისათვის ყველა იმაზე, რაც მთელი საზოგადოებისათვის მიერ და წარსულ თაობათა შრომით არის შექმნილი: საცხოვრებელი სახლები, ფაბრიკები, ქარხნები, სახელოსნოები, გზები, რკინის გზა, მიწერ-მოწერის სახსრები, მანქანები და სხვა.

უფლება ყველასათვის იმაზე, რაც უკვე შეუძლია თანამედროვე საზოგადოებას; უზრუნველყოფილი, გაუქმებული სიცოცხლე ყველა იმისთვის, ვინც შრომობს რომელიმე საზოგადო საქმის წარმოების დარგში.

უფლება ყველასათვის სრულ სამეცნიერო და პროფესიონალურ აღზრდაზე, უზრუნველყოფა მოსუცთა და ბავშვთა, დაგრძელებითა და სუსტთა.

მაშასადამე ჩვენი მუდმივი მისწავლება იმაში მდგომარეობს, რომ ყოველი მოძრაობა გავაფართოვოთ და გავაღრმავოთ ისე, რომ მას შეეძლოს ყველა ზემოთხსენებული მოთხოვნის დათავის პრაქტიკულ მიზნად დასახვა.

თვით უფროდ დიდურ ბრძოლაში ავტონომიისთვის და მავნარი ხალხის მდგომარეობის შესამსუბუქებლად მხარში ამოუდგებით მოძრაობას და ხელს შეუწყობთ მის ზარდახრი რეკლამაციურ ბრძოლას.

ჩვენ ვსარგებლობთ ჩვენს პრაქტიკულ მოქმედებაში შემდეგი მოსაზრებებით:

1) დარწმუნებული ვართ იმისთვის, რომ ხალხთა შორის დამყარდეს სრული თავისუფლება საზოგადოებისას — სასოფლო და სამოქალაქო კომუნათა ან მათ ფედერაციათა შორის საპარტიოანობა, სოლიდარობა და თავისუფლება, აუცილებლად საჭიროა პირადობის ავტონომია.

ჩვენთვის ისიც ცხადი პრემარტებაა, რომ ეხლანდელ სახელმწიფოებს ასეთი ძმური კავშირის განხორციელება არ შეუძლიათ, რადგანაც მათი

არსება, უარყოფა ასეთი კავშირისა, ვინაიდან მათი კავშირი არც მშვიდობიანობის, არც თავისუფლების და სოლიდარობის გაზრტის არ წარმოადგენს.

3) არც ერთი ცენტრალისტური სახელმწიფო, ბიუროკრატიული და მაშასადამე მილიტარისტული-პოლიტიკური, თუნდაც მას რესპუბლიკა ჰქვოდეს, არ შეიძლება შევიდეს ჩვენ სასურველ კონფედერაციაში, რადგან ამგვარი სახელმწიფოები თავისი კონსტიტუციებით აუცილებლად დაარწმუნებენ მოკავშირეთა ერთობას, ვინაიდან ყოველი ცენტრალისტური სახელმწიფო გამსჭვალულია გაფართოებისადმი მისწრაფებით და ამას კი პრაქტიკულად ის შედეგი აქვს, რომ შეიძლება ინდივიდუალური და ჯგუფური თავიშეშეშებას ამცირებს, რადგან თავის ხელში ავტონომიას ყველა საზოგადოებრივ ფუნქციას და გარეგანი — თავის ტერიტორიის და ძალა-ბატონობის აფართოვებას, მეზობლებსა სხაგვას და აწუხებს.

4) რაც შეეხება სახელმწიფოთა ისტორიულ უფლებას, ეს უსურბა-ცის და გადაგვარების უფლებაა. მომავალი შემოქმედ ძალის მიერ ის უარყოფილი უნდა იქნეს, როგორც ნაშთი წარსული ბარბაროსობისა.

5) სამედიკო, დარწმუნებული ვართ, რომ აუცილებელი პირობა ხალხთა ურთიერთობაში სამართლიანობისა, სოლიდარობის და თავისუფლების განხორციელების არის თვით ამ ხალხთა ავტონომია; თავისუფლება და ამ ავტონომიური თავისუფალი ხალხთა ნებაყოფლობითი კავშირი, ამიტომ მრავალთა გრაცთ თავს უფროდ ჩვენი ძალადობით მხარს დაუჭრათ ყოველ ხელმძღვანელს, ვინც თავის მხარგრელთა წინაშე მხოლოდ იმ ზარბით კი, რომ აწუხებს სულდგმულად ჩვენი ადამიანურ ავტონომიას ფედერაციის პრინციპებით, რეკლამაციას ჩვენი დედულ-მამულა — უკანასკნელ სისხლის წყალობად დავიცავთ მის ტერიტორიას და კულტურას სახელმწიფოს სიძაფრისა ჩვენ გუზირდამხრებით ჩვენს მისწრაფებას საყოველთაო მრამისა და საყოველთაო ბედნიერებისადმი. უფროდ სახელმწიფოებრივ კერში თავსებას და ფეტიშისა, რომელმაც დედის და დედა რიცხვი ადამიანებისა იმსხვერპლა, ჩვენ მუდამ შეუკრძალებელი, ადამიანურ უფლებებზე ბატონი და გამიცდა და უფროდ ცუდი გამოდგება, დროს უბატონოთ თავისუფლებაში, შრომაში და სოლიდარობაში მონახის თავისი სისხლი.

6) ამიტომ ძველი სახელმწიფოთა განიზიარის მაგივრად, რომელიც ძალადობაზე, ავტორიტეტზე დამყარებული და ზევიდან ქვეით არის მოწყობილი, ჩვენ ვესწრაფით სხვა რეგანიზაციის დაარსებას, რომელსაც ნადავლად ქნება მხოლოდ ხალხთა ინტერესები, სჭირთა და კონსერვაციისა, მრავალთა თავისუფლად ფედერაციის ინდივიდუალური გამოყენებისა მხარეში, მხარეების ნაციაში, და ნაციების მთელ კაცობრიობაში.

7) აღიარება ყოველი ნაციის დიდის თუ პატარის, ძლიერის თუ სუსტის, ყოველი კომუნის, ყოველი მხარის უფლებისა სრულ ავტონომიას.

მიზეზ იმ პირობით, რომ მისი შინაგანი კონსტიტუცია არ წარმოადგენდეს რაიმე ხიფათსა და დაბრკოლებას მეზობლის ავტონომიისა და თავისუფლებისათვის.

8) მაგრამ, რომ ერთი ნაცია მეორესთან იყვეს დაკავშირებული ნებით თუ ძალით, იმას კიდევ არ ნიშნავს, რომ ის ამ კავშირში უნდა დარჩეს საშუალოდ. არავითარ მოვალეობას ინდივიდუალური, ჯგუფური თუ სოციალური, რომელიც სრულ თავისუფლებაზე არ იქნება დამყარებული, ჩვენ მუდამად არ აღვირბთ. თავისუფლად დაკავშირება და თავისუფლად შეწყვეტა კავშირისა არის ზარბეული და უმნიშვნელო-ვანესი უფლებები ინდივიდუალური და სოციალური, ურამდისოდ ვაფელ ფედე-რაციას და კონფედერაციას ფარულ ცენტრალიზმად აქცევს.

9) დიხ, ჩვენ აღვიარებთ ნაციონალიზმს. როგორც ბუნებრივ მოვლენას, რომელსაც უმეტესი უფლებები აქვს ნორმალურ ცხოვრებისა და განვითარებისა, და არა როგორც პრინციპს, რადგან ყოველ პრინციპს საყრდენი მნიშვნელობა აქვს, ნაციონალიზმი კი — კერძოობითი მოვლენაა. ჩვენთვის ნაციათა თავისუფლება გამომდინარეობს თავისუფლების დიდი პრინციპისაგან და ის წმინდა უფლებაა ყველასათვის.

10) ერთობა ის მიზანია, რომლისკენ კულტურულად მძლავრად მივსწრაფება საზოგადოება და კაცობრიობა, მაგრამ ეს ერთობა საშინელება იყო ყოველთვის და იქნება კიდევაც, როცა იგი რომელიმე თეოლოგიურ-მეტაფიზიკურ, ან და პოლიტიკურ-ეკონომიურ ცენტრალიზაციის პრინციპზე ემყარებოდა, ან დაეყარება. ჩვენ მხოლოდ ის ფედერაციას გვწამს და ვაფასებთ, რომელიც თავისუფლებისა და თავისუფლების ავტონომიურ ნაწილებს ერთ-ერთად ერთიანად.

ამიტომ ჩვენ ბრძოლას ვუცხადებთ ყოველ პოლიტიკურ ორგანიზაციას, რომელიც არ არის გამსჭვალული თავისუფლების ამ დიდი პრინციპით. ურამდისოდ არ შეიძლება არც ქულის და გონების კაცობრიობის გონების განვითარება.

ესეა თავისთავად ყველასათვის ცხადია, თუ რაგვარ მოთხოვნილებების განხორციელებას შეუწყობთ ჩვენ ხელს და როგორი იქნება ჩვენი პრაქტიკული მიზნები ყოველ დღიურ ბრძოლაში.

ყოველ მოთხოვნილებას, რომე-

ლიც ახსენებთ — სახელმწიფო ავტონომიისა და აფართოვებს უფლებებს ინდივიდისა, ჯგუფებისა და ადგილობრივ დაწესებულებებისა და ხელს უწყობს ხალხის პოლიტიკურ და ეკონომიურ თავიშეშეშებას, ჩვენ მხარს დაუჭერთ მთელი ჩვენი ენერგია და დავებმარებით მთელი ჩვენი ძალით.

ასეთი მოკლედ ჩვენი იდეალი ჩვენი მისწრაფება.

დროა წარსულის და აწმყოს ბნელ-მა ძალამ ბრწყინვალე მომავლის დაუთმოს ადგილი.

ჩვენი მოყვარენი ძმურის კავშირისა, მალადმდელნი ნებაყოფლობითი, თავისუფალი, სოლიდარული ცხოვრებისა. ბრძოლის სახსრებით ვიჭრებთ, რადგან უზურპაციით, ცეცხლითა და მახვილით გამეფებულ, დამხაგრულ და დამონავებულ ძალას მხოლოდ ძალით, ცეცხლითვე და მახვილით უნდა გავცეს პასუხი.

ჩვენ ვიცით რომ თავისუფლები და კეთილდღეობა მხოლოდ ამ სფასით მოიპოვების და ჩვენც მას დავზოგავთ. რაც უნდა სასტიკოს რევოლუციონური ბრძოლა რევოლუცია, ის მაინც ბევრად უფრო კაცობრიულია, ვიდრე არსებული წესწყობილება, იმიტომ რომ ის ამოკლებს და ამცირებს ტანჯუთა და წვალებულთა, კაცთა შორ კაცად არ მიჩნეულთა, ვაგებით წვალებით რეგიმის სიკაცსლეს თავისუფლების სამეფოში მიმავალ უმოკლესი გზა.

ჩვენს ამხანაგებს

ვინ არ იცის, რომ დღესდღეობით საქმე მეტად გართულებულია და და შეუძლებელი სდება მიკავრცელება ხალხში, ამიტომ ჩვენი რედაქცია კიდევ მოავსებს მუშა ამხანაგებს, რომელთა დაგვართ დაეხმარება თავის ინტერესების გამომხატველ კახეთის მატერიალურ-თეორიულ იდეურად.

რედაქცია

რედაქტორ-გამომცემელი.

სარედაქცო-კოლეგია

მიიღება ხელის მაწარა 1919 წლისათვის

გ ა ზ ე თ

"სხალი ნაკადი"-ზე

გაზეთი გადიდებული ფორმატით გამოვა კვირაში ერთხელ კვირაობით

გაზეთის ფასი:

ერთი თვით 8 მან., ცალკე ნომერი 2 მ.

დაკვეთა შეიძლება წლიურად. მიიღება განცხადება ხელის მოწერა მიიღება გაზეთის კანტორაში სასახლის № 5, იქვე შეიძლება მდივნის ნახვა დღის 9—2 საათმდე და საღამოს 6—8-დე